

for Landbruget selv og Landbrugernes Efterkommere. Men der er mange Landmænd, der forstaar det; et større Antal, end det ærede Medlem Hr. Holstein synes at formode, forstaar meget godt, at det ogsaa i deres egen Interesse er fornuftigt og forsvarligt at gennemføre Foranstaltninger, hvorved Industrien hjælpes i den Udstrækning, det kan ske, ud over den Nødstillstand, der er til Stede. Naar Landmændene nemlig ser længere end til Dagen og Vejen, er de ubetinget stærkt interesserede i, at der findes en levedygtig Industri i vort Land. Landmændenes Børn maa i stor Udstrækning søge til Industrien, og det er neppe helt uden Interesse for de tænkende Landmænd, hvorledes det stiller sig med deres Børns Fremtid.

Det ærede Medlem Hr. Rode sagde i Slutningen af sine Bemærkninger, at det, som den højtærede Landbrugsminister pegede paa: Nedgang i Løn og Forlængelse af Arbejdstid, ikke var noget, der i og for sig skilte ham fra konservativ Opfattelse og Arbejdsgiverinteresser. Og det er selvfølgelig rigtigt; thi en reaktionær Tendens som den, der gik igennem Landbrugsministerens Tale, og som vendte sig mod Arbejderne, har vel villigt Øre i visse, men dog ogsaa kun i visse Arbejdsgiverkredse, nemlig i de, om jeg saa maa sige, lavest staaende og mindst forstaaende. Der vinder saadanne Anskuelse om lang Arbejdstid og lav Løn villigt Øre, fordi det er noget, som maaske i Øjeblikket kan give lidt Udbytte. Men jeg tror fremdeles saa godt om mange af Industriens Ledere, at jeg ikke vil antage, de i stor Udstrækning deler disse Ønsker; thi de forstaar, at det lavtstaaende Proletariat, som vilde blive Følgen af en saadan Fremgangsmaade, i Virkeligheden ikke tjener en konkurrenceedygtig og levedygtig Industri. Men det er vel rigtigt, at der hos os som andre Steder er Jordbund for saadanne reaktionære Anskuelse, og derfor tager vi ogsaa til Orde derimod straks, naar de gøres gældende. Mod saadanne reaktionære Anskuelse rejser vi os, mod dem vil alt sandt Demokrati nu eller senere blive nødt til at rejse sig.

Fraenkel: Det ærede Medlem Hr. Stauning fremdrog en Udtalelse af mig, formodentlig i et Interview, som gik ud

paa, at hvis Ministeriet dækkede den højtærede Landbrugsminister, saa jeg ikke, hvorledes det konservative Parti skulde kunne fortsætte Samarbejdet med Ministeriet. Denne Udtalelse vedstaar jeg; men naar jeg desuagtet maa stemme imod det ærede Medlem Hr. Holsteins Dagsorden, ligger det i, at jeg efter den højtærede Statsministers Udtalelser i Dag, der efter min Opfattelse ikke var klare, dog maa forudsætte, at Statsministeren har opfattet den højtærede Landbrugsministers Tale anderledes end jeg. Hvorvidt nu den højtærede Statsminister har Ret i sin Opfattelse, eller jeg har Ret i min, kan vi altsaa ikke faa frem i Dag, og vi vil rimeligvis ikke kunne faa det frem fra denne Plads, men under alle Omstændigheder vil det komme frem gennem det høje Ministeriums videre Handlemaade. Man vil f. Eks., formoder jeg, kunne vente en Politik fra Tilfælde til Tilfælde; det har man jo set i andre Lande, og jeg tør ikke sige, der er noget forkert i dette; men det har naturligvis til Følge, at vi for vort Vedkommende maa indtage vor Stilling fra Tilfælde til Tilfælde. Og med Hensyn til det Tilfælde, som foreligger i Dag, maa vi vel erindre, at de stillede Dagsordener ogsaa har en politisk Side, og at vi ved vor Afgørelse med Hensyn til vor Stilling til disse Dagsordener maa spørge: Hvad vil der følge efter, hvis vi tager den Stilling, som de, der fremsætter Dagsordenerne, ønsker?

Stauning: Jeg forstaar meget vel det ærede Medlems vanskelige Stilling, og jeg skal derfor ikke opholde mig ved den Vanskelighed, han har med at slippe ud af Klemmen. Jeg understreger blot, at det ærede Medlem Hr. Fraenkel altsaa mente, at den højtærede Statsministers Udtalelser i Dag ikke var klare. Jeg har nu faaet det Indtryk, at de var klare nok; men de kunde maaske blive endnu klarere, og jeg stiller derfor det Spørgsmaal — for at det ærede Medlem Hr. Fraenkel og jeg kan blive fuldt ud klare over, hvorledes vi skal stemme — Er den højtærede Statsminister enig med den højtærede Landbrugsminister i de Betragtninger, som blev fremsat i den højtærede Landbrugsministers Tale den 8. November?